त्येन गुणीभूतं। रचना च पदद्वयस्य विपरीतेति वाक्यदोषः।

"आनन्दयति ते नेत्रे योऽसौ सुभ्रु समागतः"।

इत्यादिषु "यत्तदोर्नित्यः सम्बन्धः" इति न्यायादुपक्रान्तस्य यच्छब्दस्य निराकाङ्क्षत्वप्रतिपत्तये तच्छब्दसमानार्थतया प्रतिपाद्यमाना इदमेतदद:शब्दा विधेया एव भवितुं युक्ताः। अत्र तु यच्छब्दनिकटस्थतया अनुवाद्यत्वप्रतीतिस्तत्तच्छब्दस्यापि यच्छब्दनिकटस्थितस्य प्रसिद्धपरामर्शित्वमात्रं। यथा।

"यः स ते नयनानन्दकरः सुभ्रु स आगतः"।

यच्छब्दव्यवधानेन स्थितास्तु निराकाङ्क्षत्वमवगमयन्ति। यथा।

"आनन्दयति ते नेत्रे योऽधुनासौ समागतः"।

एवमिदमादिशब्देोपादानेऽपि। यत्र च यत्तदोरेकस्यार्थत्वं सम्भवति तत्रैकस्योपादानेऽपि निराकाङ्क्षत्वप्रतीतिरिति न क्षतिः। तथा हि यच्छब्दस्योत्तरवाक्यगतत्वेनोपादाने सामर्थ्यात् पूर्व्ववाक्ये तच्छब्दस्यार्थत्वं। यथा "आत्मा जानाति यत् पापं"। एवं।

"यं सर्व्वशैलाः परिकल्प्य वत्सं मेरौ स्थिते दोग्धरि दोहदक्षे।
भास्वन्ति रत्नानि महौषधीश्च" इत्यादावपि। तच्छब्दस्य प्रक्रान्तप्रसिद्धानुभूतार्थत्वे यच्छब्दस्यार्थत्वं। क्रमेण यथा।

"स हत्वा बालिनं वीरं तत्पदे चिरकाङ्क्षिते।
धातोः स्थान इवादेशं सुग्रीवं संन्यवेशयत्"॥

"स वः शशिकलामौलिस्तादात्म्यायोपकल्पतां"।